

Петта национална конференция „Актуални проблеми на застраховането и осигуряването“ - Свищов '2006

ВЪЗЛОВИ ВЪПРОСИ НА ЗАСТРАХОВАНЕТО И НА ПЕНСИОННОТО И ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ НЕ ТЪРПЯТ ОТЛАГАНЕ

(Продължава от стр. 7)

услуга? Вносните все пак гарантират връщането на някакви права, изтъкна г-жа Митрева. Именно тук трябва да се прецени ефектът от намаляване на вноски или на данъци и как това ще повлияе върху реформата и в пенсионното, и в здравното осигуряване, а и в застраховането, доколкото то е неотменим дял от защитата на индивида, допълни ораторката. Тези три стълба на защита са много тясно свързани и ако ние искаме да създаваме осигурителна, здравна и застрахователна култура, ако искаме да променим нагласата у хората, именно механизмите на държавата са тези, които трябва да насочват ресурсите така, където човек ще види, че има стимули и да се осигурява, и да се застрахова, изтъкна г-жа Митрева.

Според ректора на СА „Д. А. Ценов“ доц. д-р Нено Павлов съществуват фундаментални въпроси, съществуват и конкретни, технически въпроси. Те не бива да се разделят. Но кои от двете групи въпроси ние сме решили правилно? Какъв е генезисът на проблемите? В решени или нерешени фундаментални проблеми - избрания модел, избраната политика, изградените структури, изградения пазар, изградените регулации, изградения надзор? Или грешим в конкретни, технически въпроси?

КАТО ПАРАДОКС ОКАЧЕСТВИ Г-Н ПАВЛОВ СЪСТОЯНИЕТО НА БЪЛГАРСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

в момента, особено ако се съпостави със социалното осигуряване. В страните, в които има свит публичен стълб, има разрастващ се допълнителен доброволен стълб. В България нещата стоят така: единият стълб не работи, а другият стълб се опитва, но не успява. Желанието да се повишава здравната вноска ще значи, че акцентираме върху държавния стълб. Там, където има силен държавен стълб и слаба здравна и пазарна култура, няма участие в доброволните фондове. И тогава те имат проблем с бъдещото си развитие.

В какво се крие неуспехът на нашето здравеопазване и здравно осигуряване? Дали в неефективна политика на промяна, на реформиране на системата? Лошо избран модел, или компилиран модел на принципа „отвсякъде по малко“?

Другият въпрос е има ли политическа воля и воля у бранша да се реформира системата? Има ли реални субекти, които да могат да извършат реформата в здравеопазването?

Когато се прави реформа в една система, **съществува определена логическа последователност:** реструктуриране на системата, приватизиране (чрез нея се създават реални субекти, които да извършат реформата с подкрепата на държавата), либерализиране на системата (отваряне на пространство за конкуренцията) и стремеж към финансова стабилност на базата на изброените три компонента - реструктуриране, приватизиране и либерализиране. Тази стабилност ще роди свобода на субектите, изборност на потребителя, конкуренция, която от своя страна ще генерира предприемачески инициативи и подходи, за да се подобрява системата. Това е икономическата логика на реформите, които се извършиха в нашите страни, не само у нас и не само в системата на здравеопазването, но и в социалните дейности, и в реалната икономика, общоци г-н Павлов.

Ще припомним, че на 12 юни 2006 г. се проведе среща между министъра на здравеопазването проф. Радослав Гајдарски и представители на Асоциацията на лицензираните дружества за доброволно здравно осигуряване (АЛДДЗО). Повод за разговорите са основните проблеми в развитието на здравноосигурителния модел у нас, конкретно Националната здравна стратегия 2007-2012 г. От здравноосигурителните дружества твърдят, че предложеният вариант за Национална здравна стратегия не предлага систематични мерки за борба с корупцията в здравната система. Въвеждането на доплащане за здравните услуги не стимулира развитието на осигурителната система, а води до увеличаване размера на кешовите плащания директно в лечебните заведения. Предлагаият модел на доплащане на здравни услуги оцелява най-много пациента, а и не гарантира качество на здравните услуги, нито контрол върху платените от него средства. От асоциацията предлагат развитие на системата чрез няколко основни механизма, сред които демонаполизиране дейността на НЗОК и въвеждане на заместващо здравно осигуряване и внасяне на принципно промени в Националния рамков договор.

Подобни предложения бяха направени и по време на Петата национална конференция по актуални проблеми на застраховането и осигуряването в Свищов, за което в „Застраховател прес“ ще пише в следващите си броеве.

Бисер Петков, заместник-председател на КФН,
ръководещ Управление „Осигурителен надзор“

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ДОПЪЛНИТЕЛНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ЕС

(Продължава от стр. 7)

членки на ЕС в пенсионната реформа и е изградила пенсионна система, която е финансово стабилна и може да осигури адекватен пенсионен доход. Не бива да се игнорира една съществена разлика обаче. А тя е, че населението на страните членки на ЕС забогатя, преди да остаре, докато българското население застаря, преди да забогатее.

Приложимото европейско законодателство в областта на допълнителното пенсионно осигуряване включва:

- Регламент на Съвета (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схеми за социална сигурност на наети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността;

- Регламент на Съвета (ЕИО) № 574/72 от 21 март 1972 г. за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) 1408/71 за прилагането на схеми за социална сигурност на наети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността;

- Директива 2003/41/ЕО за дейността и надзора на институциите, предлагащи пенсионно осигуряване в професионални схеми;

- Директива 98/49/ЕО за гарантиране на допълнителни пенсионни права на наетите и самонаетите лица при тяхното движение в рамките на Европейските общности;

- Директива 86/378/ЕИО за въвеждане на принципа за равно третиране на

мъжете и жените в схемите за професионално осигуряване.

Процесът на транспониране на изброените по-горе директиви в българското законодателство е в напреднал стадий. През май 2006 г. в Народното събрание (НС) започнаха обсъжданията на внесения от МС Законопроект за изменение и допълнение на КСО № 602-01-37/11.05.2006 г., който въвежда в българското законодателство разпоредбите на три директиви. Предложените промени са основно в дял III на част II на КСО, който урежда дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Най-големи са предизвикателствата, свързани с въвеждане в националното законодателство на директивата за дейността и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване. Основните цели на тази директива са да създадат възможности за трансгранична дейност на институциите за професионално пенсионно осигуряване и това да бъде първа стъпка към създаване на един пазар на услугите по допълнително пенсионно осигуряване. Тези институции са широко разпространени в старите страни членки на ЕС, където пенсионното осигуряване има важно значение при колективното трудово договаряне и социалните партньори са основни действащи лица в този процес. В повечето новоприсъединили се страни обаче, включително и у нас, индивидуалните пенсионни планове и капиталовата част от първия стълб имат доминираща роля в частно управляваното пенсионно осигуряване.

Действащото българско пенсионно законодателство

дава възможност на работодателите да правят осигурителни вноски в полза на своите работници във фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване (ФДДПО). По данни на Комисията за финансов надзор 41,5% от постъпленията от осигурителни вноски във ФДДПО през 2005 г. са от работодателски вноски. Към 31.12.2005 г. 60% от активите на ФДДПО са натрупани от работодателски вноски. Тези данни потвърждават, че работодателското пенсионно осигуряване има своето място в българската пенсионна система, но са налице някои различия в законовите основания, механизмите и формите за неговото осъществяване у нас и в професионалните пенсионни схеми в повечето страни членки на ЕС.

С приетия от Народното събрание в началото на 2006 г. Закон за изменение и допълнение на КСО (обн. ДВ, бр. 17 от 24.02.2006 г.) се изпълни поетият ангажимент от страната ни в преговорния процес за присъединяване към ЕС за отпадане на изискването за инвестиране на задължителна минимална част от средствата на професионалните фондове в държавни ценни книжа. Тези разпоредби на КСО бяха в противоречие с изискванията на чл. 102 от договора за създаване на ЕО и Регламент на Съвета 3604/93, съгласно които местното законодателство не следва да предоставя привилегирован достъп на държавата или на местни институции (общини) до средствата на частни финансови институции. С този закон бяха премахнати ограниченията пред свободното движение на капиталите по отношение на инвестициите на пенсионните фондове в

рамките на ЕС. Либерализацията на инвестиционния режим на пенсионните фондове у нас е сериозно предизвикателство пред управляващите ги пенсионноосигурителни дружества. Те разполагат с много по-голяма свобода да управляват инвестиционните портфейли на пенсионните фондове, но и завишени отговорности. Отпадането на географските ограничения за инвестициите на пенсионните фондове в ЕС ще позволи постигането на по-добра диверсификация на инвестиционните портфейли, но едновременно с това ще постави пенсионноосигурителните дружества в условията на по-висока конкуренция и завишени изисквания към системите за управление на инвестиционния риск.

Поредната стъпка в хармонизацията на европейското право в областта на допълнителното пенсионно осигуряване е приетият на 20.10.2005 г. от Европейската комисия проект на Директива за подобряване на преносимостта (portability) на допълнителните пенсионни права. Основната цел на тази директива е да улесни свободното движение на работниците между държавите членки и тяхната професионална мобилност в рамките на една и съща държава чрез осигуряването на възможности работниците да натрупват, запазват и прехвърлят своите допълнителни пенсионни права, когато променят заетостта си в рамките на Общността.

Използвана литература:
1. **Privately Managed Pension Provision, Report by the Social Protection Committee, February 2005.**
2. http://ec.europa.eu/internal_market/pensions

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ

Снимки ГЕОРГИ ДЕРМЕНДЖИЕВ

**ЗАСТРАХОВАТЕЛ
прес** ISSN 1310 - 2397

Основател МАКСИМ МАКСИМОВ

Директор ПЕТЪР АНДАСАРОВ
Отговорен редактор СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ e-mail: slavimir@mail.bg
Редактор ИЛЕАНА СТОЯНОВА e-mail: istoyanova@mail.bg
Секретар на редакцията и арт уредник ЗЛАТКА ВЪЛКАНОВА
Дизайн РАЙНА ПАНОВА
Коректори: ГАЛЯ ЛУЦОВА, МАРИЯ БОЗЕВА
Фотоилустрация и разпространение ГЕОРГИ ДЕРМЕНДЖИЕВ

Водещ брой СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ

Редакционен съвет: проф. д-р на ик. н. ХРИСТО ДРАГАНОВ, доц. д-р НЕНО ПАВЛОВ, ГЕОРГИ АБАДЖИЕВ, ДОБРОМИР ГУЩЕРОВ, РУМЕН ЯНЧЕВ, ДИМИТЪР ЖЕЛЕВ

За точността и верността на публикуваните материали в специализираните страници на вестника отговорност носят застрахователните дружества, които са ги предоставили.

Адрес на редакцията:
София 1421, ул. „Крум Попов“ № 45-47, тел. 865 69 80, тел./факс 963 29 80
e-mail: vzastrahovatel@abv.bg
„Булбанк“ АД. Банков код 62196214. Банкова с/ка № BG24 BFTB 7630 1008 5301 01

Редакционна колегия: АСЯ АКСЕНТИЕВА, АТАНАС ТАБОВ, ДАНИЕЛА КОНОВА, ВАЛЕРИ АЛЕКСИЕВ, доц. д-р ДИАНА ИВАНОВА, ЙОРДАН ГЕНЧЕВ, НЕДЯЛКО ЧАНДЪРОВ, ТЕМЕНУГА НЕНОВА, МАКСИМ МАКСИМОВ

Комисия за финансов надзор
Председател АПОСТОЛ АПОСТОЛОВ
Управление „Застрахователен надзор“
Ръководещ РАЛИЦА АГАЙН
София 1303, ул. „Шар планина“ № 33,
тел. 02/94 04 999, факс 02/829 43 24

Гаранционен фонд
Председател на УС БОРИСЛАВ МИХАЙЛОВ
София 1000, ул. „Граф Игнатиев“ №2, ет. 4,
тел.: 02/980 30 49, 980 66 72

Асоциация на българските застрахователи:
Председател ДАНИЕЛА КОНОВА
Зам.-председател ВЕНИСЛАВ ЙОТОВ
Главен секретар ЖЕНИ ПАРПУЛОВА

Председател на Контролния съвет ПЕТЪР АВРАМОВ
София, ул. „Света София“ 7, ет. 6, тел. 980 51 25
Асоциация на застрахователните брокери в България
Председател на УС доц. д-р ЯНАКИ АНДРЕЕВ
Зам.-председател КРАСИМИР ЖЕЧЕВ
Секретар АНЕТА ПЕТРОВА, тел. 846 72 54
Председател на Контролната комисия КОСТАДИН ПЕЕВ
1504 София, ул. „Екзарх Йосиф“ №80 (гараж №2).
ТБ „Хеброс“ АД - клон НЦЦП - Сердика, б.к. 80075273,
банкова сметка №1052803714

Фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“
Председател доц. д-р ЯНАКИ АНДРЕЕВ
Секретар доц. д-р ДИАНА ИВАНОВА
1504 София, ул. „Екзарх Йосиф“ №80 (гараж № 2)

Предпечатна подготовка „ТОМЕС ГЛТК“ ООД
Печат „ИЛИНДЕН-2000“ ООД, тел. 962 29 48

Редакционният брой е приключен на 7.07.2006 г.
Хонорари се изплащат всеки вторник от 15.30 до 17.30 часа.